

ФАКУЛЬТЕТ МИСТЕЦТВ

Рарок О.
Науковий керівник – доц. Мацішина З. А.

ОБРАЗИ ПРИРОБИ В ТВОРЧОСТІ ВІКТОРА ЗАРЕЦЬКОГО

Актуальність. Живопис на сьогоднішній день є найбільш розповсюдженим видом мистецтва. Існує велика кількість жанрів, які широко використовуються сучасними художниками. Розповсюдженим на сьогодні є пейзаж, який дозволяє художнику розкрити усю красу оточуючої природи. Одним із відомих пейзажистів є Віктор Зарецький.

Метою статті – є довести, що саме пейзаж, як жанр живопису є найбільш розповсюдженою темою творчості Віктора Зарецького.

Основними завданнями дослідження є:

1. Окреслити особливості творчості художника Віктора Зарецького;
2. Здійснити мистецтвознавчий аналіз пейзажних полотен художника.

Віктор Зарецький – український живописець, майстер пейзажу та жанрової картини. Працював у галузі станкового та монументального живопису. Творчість Віктора Зарецького характеризується багатовекторністю стилевих уподобань, пошуком нового у традиційному. Ранні полотна позначені виразними композицією, ритмікою, силуетом, пошуками національної характерності краєвидів.

Драматично склалася доля цього непересічного художника, його творчість недостатньо відома глядачам. Все своє творче життя митець працював натхненно й плідно, сміливо шукаючи, міняючись у царині живопису. Талановитий, навдивовижу працьовитий молодий Віктор Зарецький у 1947 – 1953 роках навчався в Київському державному художньому інституті – спочатку Репінський, згодом Сталінський стипендіат. Дипломну роботу «До мавзолею» написав під керівництвом С. Григор'єва, захистив її на «відмінно». По закінченні інституту залишився у ньому ж викладати, але з невідомих причин у перші ж післяінститутські роки пережив творчу кризу.

Творчість Віктора Зарецького є чи найбільш дослідженою серед українських художників другої половини ХХ століття. Йому присвячено статті, курсові, дипломні, дисертаційні роботи. От, наприклад, згадка про нього в статті («Віктор Зарецький – український Густав Клімт») «Зарецький не йшов проточеним шляхом нівелювання особистих почуттів людини. Чи не тому тодішня творчість Зарецького не втрачає своєї цінності, стрижня сьогодні, де на терезах історії і наших аналізів знову і знову важаться долі, слова, вчинки? Він з тих небагатьох художників, кому перебудуватися не довелося, бо ніколи не творив на «потребу дня» [Авраменко Л. Віктор Зарецький – український «Густав Клімт»/ЛюАвраменко//Бібліотека Українського Мистецтва- 1991]

Наприкінці 1970 – початку – 1980-х років Зарецький звернувся до мистецтва сецесіону (з відси і виникли перші згадки про Віктора, як про «Густава Клімта») художня система якого дала поштовх новому етапу європейської пластики. (5) «В тому, як Зарецький розробляв і вирішував образ жінки, бачимо розвиток традиції, закладеної на межі століть австрійським артистом пензля Густавом Клімтом» [Авраменко Л. Віктор Зарецький – український «Густав Клімт»/ЛюАвраменко//Бібліотека Українського Мистецтва- 1991]. Спираючись на українську національну традицію, Віктор Іванович активно використовував притаманну цьому стилю модерн символічну мову. Серед його творів: «Андріївський спуск» (Рис.1.), «Біля озера» (Рис.2.), «Блискавка». (Рис.3.)

Рис.1. «Андріївський спуск»

На картині зображена дорога по обидва боки якої будинки. Загальна кольорова гама – холодна. Це дозволяє нам зробити висновок, що автор малював зимовий пейзаж. Також судячи з того, що в будинках світиться світло художник відобразив темну пору дня. Фіолетово – жовті кольори підсилюють враження зимової освітленої ночі. На передньому плані зображені дерева, такий композиційний прийом ніби готує глядача до головного у полотні, а саме освітленого андріївського спуску. Можливо художник, за допомогою кольорів і композиційних прийомів, хотів передати усю красу зимового вечора.

Рис.2. «Біля озера»

На даному полотні зображено озеро, дорогу та дві людські постаті. Судячи по зображуваних людях це хлопець і дівчина. Майстер змалював їх у русі, це ми можемо побачити по припіднятих ногах. На задньому плані зображені кущі квітів, що до кольорів, на полотні переважають теплі відтінки, можна навіть сказати осінні. Можливо художник саме її і хотів передати. В озері відображаються листя дерев, хоча на самій картинній площині дерев немає, можливо це автор ніби натякає на те, що за межами ще є продовження. Щоб ми могли уявити простір в який направляються молоді люди.

Рис.3. «Блискавка»

На картині пейзаж неба та озера. Біля озера зображена стада корів над якими намальована блискавка. Що до кольорової гама то її художник передав за допомогою яскравих можливо навіть дещо депресивних кольорів. Саме обрана ним кольорова гама підсилює враження неминучої бурі, яка наближається. Хмари ніби зіпшилися у боротьбі. Хоча ясно видно, що по іншу сторону від блискавки небо більш спокійне. Можливо цим полотном художник хотів передати силу стихії та її швидкоплинність.

Таким чином, з усього вище сказаного можна зробити висновок, що пейзаж у творчості Віктора Зарецького відіграє не малу роль. Адже, художник у своїй творчості не одноразово звертався до цього жанру. Його пейзажі не повторні та унікальні. З поміж усіх їх можна виділити ще і за певну декоративність.

ЛІТЕРАТУРА

1. Авраменко О. Терези долі Віктора Зарецького. Монографія / О. Авраменко: Львів, 2011. – С. 139 – 197.
2. Бабунич Ю. І. Український живопис доби модернізму: світоглядні і художньо-стильові особливості: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства: спец.17.00.05 / Ю. І. Бабунич. – Львів, 2016. – 22с.
3. Знахорук В. У променистому сяйві великого майстра/ В. Знахорук // Українська культура. –2006. – № 10. – С. 22 – 23.
4. Кучер Н. Пісня краси: портрет Василя Стуса роботи Віктора Зарецького: історія написання / Наталя Кучер // Наша Віра. – 2014. – № 6 (черв.). – С. 14–15.
5. Олесь Авраменко. Віктор Зарецький – український «Густав Клімт» / О. Авраменко // Бібліотека українського мистецтва. - 1991. – № 2. – С. 26 – 27.
6. Плеяда нескорених: Алла Горська, Опанас Заливаха, Віктор Зарецький, Галина Севрук, Людмила Семикіна: біобібліогр. нарис / авт. нарису Л. Б. Тарнашинська; наук. ред. В. О. Кононенко. – К. : [б. в.], 2011. – 200 с. – (Шістдесятництво: профілі на тлі покоління; вип.13).
7. Спілка художників України. Віктор Зарецький: живопис, графіка / Спілка художників України, Спілка Студентський науковий вісник. — 2017. — №41.